

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunfullmäktige

Datum:
2025-05-23

Diarienummer:
KSN-2025-00022

Handläggare:
Sara-Carin Öhman

Inlämnade interpellationer till kommunfullmäktige 26 maj 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** den andra delfrågan i interpellationen om sommartorg och vintergator från Jonas Segersam (KD) inte får ställas, samt
2. **att** övriga interpellationer får ställas och besvaras på kommunfullmäktiges kommande sammanträde.

Ärendet

Kommunfullmäktiges ordförande har gått igenom de inlämnade interpellationerna och lämnar här sin bedömning:

Interpellationer ska ha en motivering. Motiveringen i interpellationen om sommartorg och vintergator från Jonas Segersam (KD) handlar om parkeringar och delfråga 1, 3 och 4 berör det ämnet. Innehållet i den andra delfrågan berör en frågeställning som inte omfattas av interpellationens motivering. Den andra delfrågan handlar därtill om användning av allmän plats vilket är ett ärende om myndighetsutövning vilket det inte är tillåtet att interpellera om. Delfråga två i interpellationen om sommartorg och vintergator från Jonas Segersam (KD) bör därmed inte få ställas. Resterande frågor i interpellationen samt övriga interpellationer bör få ställas.

Inlämnade interpellationer

- Interpellation om omförhandling av Fyrspårsavtalet och Stadsmiljöavtal från Stefan Hanna (UP)
- Interpellation om samordning av arvoden från Stefan Hanna (UP)
- Interpellation om skyddade boenden från Viviane Obaid (C)
- Interpellation om sommartorg och vintergator från Jonas Segersam (KD)

- Interpellation om tältläger i Stadsträdgården från Alexander von Uckermann (SD)

Interpellation – Omförhandling av Fyrspårsavtalet och Stadsmiljöavtal

Verkligheten och framtidsprognoserna när Uppsala kommun tecknade Fyrspårsavtalet med Region Uppsala och Staten, år 2017/2018, har kraftigt förändrats. Befolkningsprognoserna avviker kraftigt från tiden då avtalet tecknades. Kraftig inflation och kraftigt höjda räntor har starkt påverkat tidigare investerings- och driftskalkyler. Enbart ur ett strikt ekonomiskt perspektiv finns idag tydliga och starka argument för att ompröva spårvägsprojektet. Två spår till mellan Uppsala och Stockholm är helt nödvändigt för stora delar av Sverige. Två spår till mellan Uppsala och Stockholm är också något som dagens svenska försvarspolitik kräver. Av många skäl är samtliga avtalsparter kopplat till Fyrspårsavtalet och Stadsmiljöavtalen vinnare på att omförhandla avtalen. Avtalet öppnar för omförhandlingar om förutsättningarna kraftigt förändras. Nu driver Region Uppsala och Uppsala kommuns politiska ledningar dessa verksamheter mot en framtida mycket bekymmersam ekonomisk situation. Särskilt illa kommer det att bli för Region Uppsala som får en omöjlig driftsekonomi "i knät". Trots att det år 2017/2018 fanns en kraftig majoritet för de kraftiga infrastruktursatsningar som görs är det i Uppsala kommun inte längre en kraftig majoritet för spårvägsprojektet. Det är hög tid att göra om och göra rätt.

Uppsala kommun har skickat en begäran om omförhandling med Staten. Att Uppsala kommun skulle göra det var en del av den överenskommelse som Utvecklingspartiet demokraterna och Socialdemokraterna gjorde efter valet år 2022. Redan då stod det klart att förutsättningarna för de kraftiga byggplanerna i södra Uppsala stad inte skulle kunna förverkligas i närheten av de tidsperspektiv som Fyrspårsavtalet inkluderar. Det minsta Uppsala med fördel ska göra är att nu anpassa planerna till en betydligt lägre befolkningsutveckling än vad tjänstemän och många partier tidigare trodde på.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling;

- Varför har inte kommunen lyckats få igång en omförhandling med staten kopplat till Fyrspårsavtalet trots att avtalet öppnar för det om verkligheten och avtalsbaserade prognoser kraftigt förändrats sedan avtalstecknandet?
- Varför försöker inte minoritetsstyret, med stöd av Liberalerna, omförhandla även Stadsmiljöavtalen så att de inte är avgränsade till spårväg utan enbart till kapacitetsstark kollektivtrafik?

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Interpellation - Samordning av arvoden

Som invånare i Uppsala, som medlem i Uppsala kommun, har vi rätt att förvänta oss att våra politiker arbetar för invånarnas bästa, snarare än för egen vinning. Trots att heltidspolitiker har ett för många invånare högt månadsarvode är det idag många heltidsarvoderade politiker som samlar på sig flera arvoden från olika uppdrag, utan att detta påverkar deras basarvode. Under mina år som företrädare för Uppsalaborna har det blivit uppenbart att många ledande politiker prioriterar sina extrauppdrag på bekostnad av kvalitén kopplat till sitt huvuduppdrag, vilket jag anser vara dåligt. Särskilt dåligt blir det i en kommun där en stor andel av de ledande tjänstemännen inte heller är skattebetalare i kommunen. Uppsala är en sådan kommun. Det är dags att införa en ordning där heltidsarvoderade politiker får sitt basarvode reducerat med allt över ett basbelopp som andra uppdrag ger i arvoden.

Det är min övertygelse att det kommer att leda till att mer tid läggs på huvuduppdraget och att prioriteringen av andra uppdrag blir klokare. Det är dags att införa en samordning av arvoden. Arvoden utöver huvuduppdraget ska när de överstiger ett basbelopp räknas av från huvuduppdraget. Detta skulle inte bara öka transparensen och minska risken för korruption, utan också säkerställa att politiker fokuserar på sitt huvuduppdrag och arbetar bättre för invånarnas bästa.

Den viktigaste effekten av detta kommer att bli att en samordning av arvoden kommer att säkerställa att politiker fokuserar mer tid på sitt huvuduppdrag.

En rimlig samordning av arvoden innebär fortfarande att politiker kan axla andra arvoderade uppdrag. Men det är inte rimligt att arvoderade uppdrag staplas på hög då jag är helt övertygad om att det leder till för lite fokus på huvuduppdraget.

En samordning av arvoden är också en viktig för att uppnå en ökad transparens om politikernas arvoden.

Jag frågar kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling;

Vilken nytta skulle det göra för Uppsalaborna om kommunen inför en samordning av arvoden för heltidsarvoderade politiker som innebär att uppdrag direkt relaterade till det kommunala arvodet måste anses ingå i basarvodet?

Stefan Hanna

Partiledare

Utvecklingspartiet demokraterna

Interpellation om skyddade boenden från Viviane Obaid (C)

När en kvinna som levt i en våldsam relation äntligen vågar ta steget att lämna, ofta med sitt eget och sina barns liv som insats, måste samhället stå redo att erbjuda ett tryggt skydd. Det skyddade boendet är en avgörande första länk i kedjan mot ett nytt liv – en plats där kvinnan kan känna sig säker, långt från förövaren. Det är kommunens ansvar, genom socialtjänsten, att säkerställa att dessa boenden finns tillgängliga och håller hög kvalitet. Många av de kvinnor som söker skydd är också mammor, och det är oacceptabelt att barn i vissa fall tvingas stanna kvar hos förövaren eller att kvinnor tackar nej till skyddade boenden där barn inte får följa med.

Vi ser en oroande trend alltsedan 2018 där färre kvinnor och barn vistas på Unizons skyddade boenden, vilket kan tyda på att många inte vågar eller kan söka hjälp. Var femte av Unizons jourer uppger att barn tvingats stanna hos förövaren medan föräldern får skyddat boende. Det finns även fall av mammor som tackar nej till platser då barn inte fått följa med. Samtidigt vet vi att barn som växer upp i våldsamma miljöer löper ökad risk att själva utsättas, eller i värsta fall dras in i kriminalitet. Att erbjuda skydd är därför inte bara en fråga om att rädda liv här och nu – det är också en investering i våra barns framtid.

Dessutom ställer Socialstyrelsens nya föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2025:3) om skyddat boende, som träder i kraft den 1 juni 2025, högre krav på de verksamheter som erbjuder skyddat boende. Risken finns alltså att det redan begränsade antalet platser på skyddade boenden kommer att smalna ytterligare under detta år.

Uppsala kommun måste därför ta vårt ansvar och säkerställa att tillräckliga resurser finns för att erbjuda skyddade boenden där både kvinnor och barn får plats, trygghet och möjlighet till en nystart. Ingen som lämnar en våldsam relation nekas det stöd de har rätt till.

Mot bakgrund av ovan vill jag fråga socialnämndens ordförande Hanna Victoria Mörck (V):

- Hur ser situationen kring skyddade boenden ut i kommunen?
- Hur har socialförvaltningen förberett kommunens verksamhet för de nya föreskrifterna som träder i kraft den 1 juni 2025?
- Garanteras mammor som erbjuder skyddade boenden i Uppsala kommun att deras barn får följa med? Har någon tackat nej till ett skyddat boende i kommunen på grund av att deras barn inte fått följa med till boendet?
- Har socialtjänsten tillräckliga resurser för att ingen ska nekas ett skyddat boende på grund av platsbrist?

Viviane Obaid (C)
2025-05-21

Interpellation sommartorg och vintergator

En företagare som sedan 1991 drivit glasskiosken på Fyris torg har hört av sig. Bakgrunden är "sommartorg" på Fyris torg som lett till att glasskiosken tvingats flytta och därmed ser ut att komma att förlora en stor del av sina intäkter. Dessutom har man låtit en annan verksamhet öppna en konkurrerande glassförsäljning på den gamla platsen. Företagaren har suttit med i långa möten med kommunen angående planering av sommartorg men på frågan om ett möte om den nya situationen fick han svaret att det blir först efter sommaren.

Detta är inte ett företagsvänligt agerande. Nu har Rafael Waters, GSN:s ordförande utlovat ett möte efter uppmärksamhet i media, men skadan är ju redan skedd.

Kristdemokraterna har hela tiden varit motståndare till vänsterstyrets agenda att ta bort biltrafik och parkeringar i city genom införande av "sommartorg" och "julmarknader". Det är naturligtvis positivt att utveckla city, men när huvudsyftet egentligen bara är att bli av med bilar då blir det lätt fel. Särskilt när kommunen försöker agera näringsliv och styra var enskilda näringsidkare ska ha sin verksamhet. Sådant borde skötas den ordinarie vägen genom ansökningar om tillstånd och genom dialog med näringslivet.

Att sommartorgen når sitt syfte att på sikt bli av med bilarna i city illustreras väl av Karl Rydå som skriver i UNT (250402) om att sommartorgarna bör permanentas. Det kan låta trevligt att utveckla sommar-upsala, och för många blir den naturliga slutsatsen att det bör gälla året runt. Men när arrangemangen bara är till för att bli av med bilparkeringar så blir det ett försåtligt sätt att minska tillgängligheten i city.

För många butiker och näringsidkare i centrala Uppsala är det avgörande att kunder kan parkera i närheten för att kunna ta del av varor och tjänster. Tar man bort den möjligheten försvinner också ett viktigt kundsegment i cityhandeln.

I de flesta städer i Sverige finns centrala parkeringsanläggningar (Västerås, Gävle, Linköping, Örebro och så vidare). Det finns också några i Uppsala, men få och små, privat ägda och väldigt dyra. De flesta är belägna på Dragarbrunnsgatan och därifrån är det ganska långt till området runt Uppsala domkyrka. Från de kommunala City- och Kvarnen-garagen är det ännu längre.

Nu stängs även stora delar av parkeringen på Österplan av, och genom ombyggnationen av Odinslund försvinner ett stort antal parkeringar även där. I kombination med ambitionen att få bort parkeringarna även från S:t Eriks torg, genom exempelvis "julmarknader", så innebär det att parkeringsmöjligheterna till stora delar försvinner från den delen av stan.

Kristdemokraterna i Uppsala

Detta kan inte kompenseras genom en stor (om än tillfällig) parkering på Hovstallsängen, eller genom infarts- / pendlarparkeringar, utan man måste kunna ta sig med bil (och turistbuss) in till centrala Uppsala. För många som bor på landsbygden, har svårt att exempelvis cykla och gå, eller av andra skäl behöver bil så måste tillgängligheten säkras!

Kristdemokraterna älskar julmarknader, bilfria torg och attraktiva centrala miljöer. Men man kan inte börja där, man måste först se till att tillgängligheten säkras. Vi måste se till att det finns centrala parkeringar, även för området runt domkyrkan. Det är också avgörande att vi har ett bra och nära samarbete med näringslivet som driver handel och attraktivitet i city!

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Kommunstyrelsens ordförande, Erik Pelling:

- *Är huvudsyftet med satsningar som sommartorg och vintertorg att få bort bilparkeringar, eller att öka attraktiviteten i city?*
- *Hur kan det bli så fel att man tvingar en glasskiosk som funnits sedan 1991 att flytta och sedan tillåter att en konkurrerande glassförsäljning får öppna på samma plats?*
- *Hur ska kommunen bättre kunna lyssna på näringslivet och säkerställa tillgängligheten i city?*
- *Hur får vi fler parkeringsmöjligheter som fungerar i centrala Uppsala / runt Domkyrkan.*

Uppsala 2025-05-21

Jonas Segersam (KD), Kommunalråd

Interpellation om tältläger i Stadsträdgården

Mark-bosättningar, skadegörelse och brott mot ordningslagen har blivit allt vanligare i Uppsala med bakgrund av de återkommande Palestinaaktionerna som sker. När denna interpellation skrevs den 19 maj har ett tältläger etablerats i Stadsträdgården. Ett flertal tält har ställts upp och platsen har blivit stökig. Flaggor hängs i träd och vägskyltar skymms av affischer med radikala budskap. Det är även bara några dagar sedan (den 15 maj) då ett 20-tal personer blockerade ingången till Carolina Redeviva och grävde upp gatstenar. Aktionerna är en del av en större rörelse som ägnar sig åt civil olydnad för att tvinga fram genomslag för sina idéer. Liknande aktioner sker runt om i vårt land, exempelvis i Göteborg 2024, då ett olovligt tältläger pågick i nästan 200 dagar.

Vi minns förra årets tältläger som ockuperade Engelska parken i Uppsala under en hel månad, med syfte att pressa universitet till att ta ställning i Palestinafrågan. Camping med tält på offentlig plats är inte tillåtet enligt kommunens ordningsföreskrifter om platsen inte är avsedd för det. Överträdelse kan leda till penningböter.

När kommun och Polis inte agerar med kraft för att sätta stopp för olovliga tältläger skadas förtroendet för det allmänna. Det riskerar även att legitimera, normalisera och stimulera till civil olydnad och brottslighet som metod. Något som troligtvis också blev följden 2024, då det under samma period skedde ett flertal attacker mot universitetsbyggnader i form av klotter på samma tema. Liknande brottslighet har varit återkommande sedan dess. Det är fullt nödvändigt att kommunen agerar med kraft för att inte förtroendet för det allmänna skall urholkas.

Med anledning av ovanstående frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling

- Kommer styret göra allt de kan för att få bort olovliga tältläger eller liknande markockupationer så fort de kommer till känna?
- Har kommunen säkerställt tillräckliga rutiner och verktyg för att snabbt kunna få bort olovliga tältläger eller liknande markockupationer?
- Hur samverkar kommunen med Polisen för att snabbt få bort olovliga tältläger eller liknande markockupationer?

Uppsala 19 maj 2025

Alexander von Uckermann
Ledamot, Sverigedemokraterna